

Ազգ

armenian daily

Թուրքական «դեասան» Փարիզում

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՅՈՒՆԻԱՐ, ՍՆՍՐԸ. Հունվարի 10-ին Ֆրանսիայի խորհրդարանի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովը առաջին անգամ մեծահարկու է Սեմաշի կողմից ընդունված Հայոց ցեղասպանության անընդհատ օրհնագիրը, որը հունվարի 18-ին ղեկավար է մեծահարկուի ու փեյերկոյան դրվի Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի Գերագույն խորհրդի միջոցով: Թուրքական «Միլիտեթ» թերթի հաղորդման համաձայն, Ֆրանսիայի խորհրդարանի կողմից Հայոց ցեղասպանության անընդհատ օրհնագիր ընդունմանը խոչընդոտելու նպատակով Փարիզ է մեկնել Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի (ԹԱՄԺ) ղեկավարությունը, որի կազմում ընդգրկված են «Մայր հայրենիք» կուսակցությունից (ANAP) ԹԱՄԺ ղեկավար Բյուլենթ Արաբալըն, Չախ դեմոկրատական կուսակցությունից (DSP) ղեկավար Թալիթ Գյուլենը, «Արժանապատվություն» կուսակցությունից (Fazilet Partisi) ղեկավար Նեզաթ Յալչընթաքը, «Եւրոպայի ուղի» կուսակցությունից (DYP) ղեկավար Հյուսեյն Չելիքը եւ «Ազգայնական» կուսակցությունից (MHP) ղեկավար Հյուսեյն Ջեւահիրլուն:

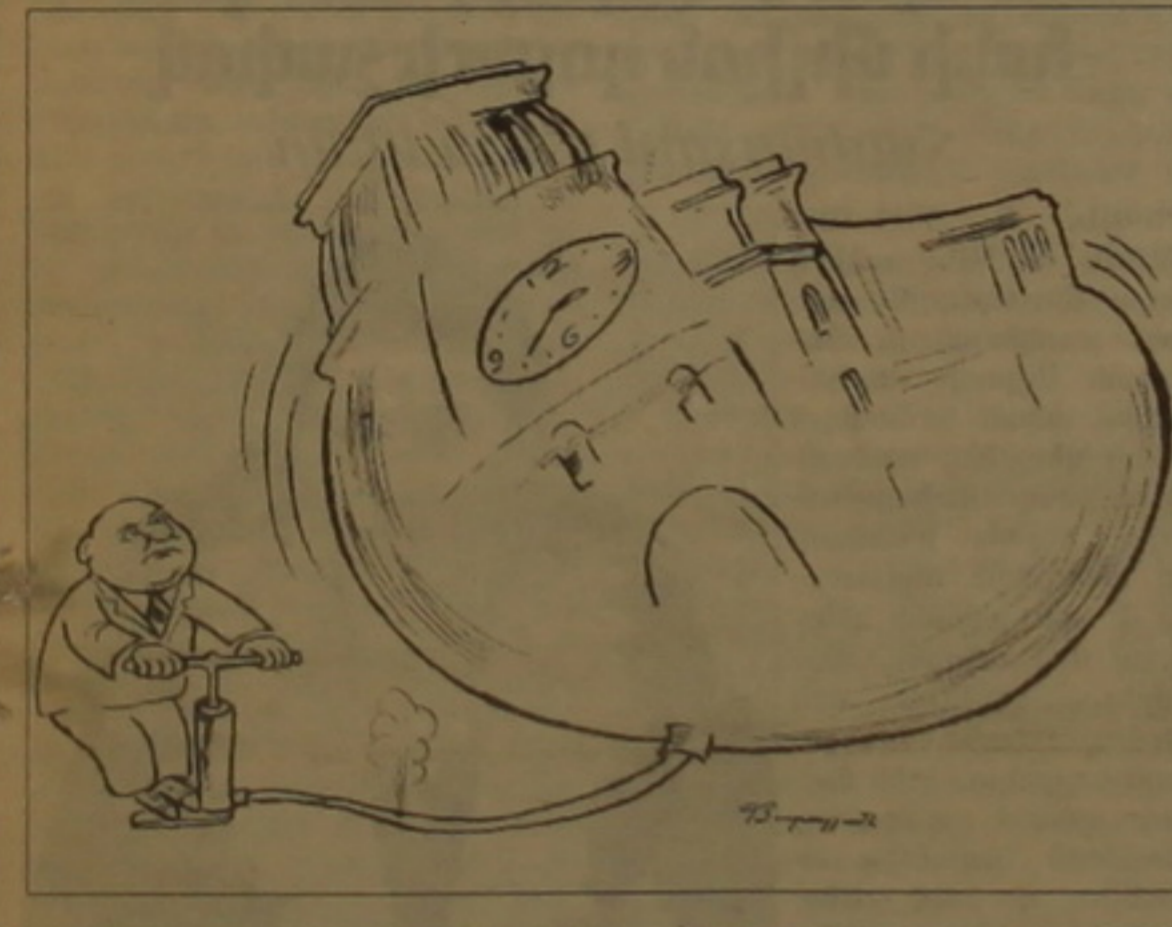
ՀԱՐԿԱՏՈՒՆԵՐԻ ՈՒՍԵՐԻՆ

Չինովնիկական ուռճացված համակարգը չի կրճատվելու, ընդհակառակն...

ԳՈՒ ԱՐԲԱՏԱՐՅԱՆ. Մինչ ժողովածուների և ոչ ժողովածուների ուժերը ողջ կոկորդով բղավում են, թե հանրապետության կառավարման համակարգը ուռճացված է, թե

մակարդյո՞ւմ նման նսած է թե՛ սակայն բյուրեղի վրա, կառավարությունն այս օրվա բյուրեղի օրջանակներում համակարգի կրճատում չի լուրջանալու: Որոշ ժողովուրդներին համաձայն,

հանրապետությունում կան 244 հազար 700 բյուրեղային աշխատողներ, որոնց մի սկզբը հասկանալի է կազմում են կառավարության, նախագահի եւ ԱԺ աշխատակազմերը, առանձին գերատեսչությունների ֆալաֆաղիկան ծառայողներ եւ այլն: Բերեն մի ֆանի թվեր, որոնք բավականին խոսում են: Կառավարության աշխատակազմը միայն ունի 68 ավտոմեքենա եւ կազմված է 259 աշխատողներից: Իսկ թե որքան է կազմում նախարարությունների եւ Տարբեր գերատեսչությունների, մարզապետների եւ ֆալաֆաղիկան աշխատակազմերի քիվը, դրանց տղասարկող ավտոմեքենաների եւ հարակից ծառայողների ֆանակը, կարելի է դասկարծել միայն: Անկեղծ ցանկության դեմքում անգամ ֆինանսարարությունը կան ղեկավարությունը չեն կարող ճշգրիտ թվեր հայթայթել:

ԲԱՔՈՒ

«Մոսկվան կարող է եւ հանդես կգա որդես միջնորդ ու երաշխավոր դարաբաղյան կարգավորման գործում»

Նախագահներ Պուտինը եւ Ալիևը ստորագրեցին Բաքվի հռչակագիրը եւ հայտարարություն Կասպից ծովի վերաբերյալ

ԲԱՔՈՒ, 9 ՅՈՒՆԻԱՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ: Ռուսաստանի եւ Ադրբեյջանի նախագահներն այսօր Բաքվում կայացած բանակցությունների արդյունքների հիման վրա ստորագրեցին երկու հանգուցային փաստաթուղթ: Վաղիմիր Պուտինը եւ Չեյդար Ալիևը իրենց ստորագրությունները դրեցին Կասպից ծովում համագործակցության սկզբունքների մասին համատեղ հայտարարության եւ Կովկասում անվան-

հանվածայրերում վերականգնման, հետախուզման, մեակման եւ արդյունահանման բաժնեմասերի վերաբերյալ: Ռուսաստանի նախագահին աղընթեր կառավարական կառույցի եւ տեղական ղեկավարության դաճային գործակալությունը եւ Ադրբեյջանի ազգային անվանագրության նախարարությունը միջգերատեսչական համաձայնագիր կնքեցին տեղական ղեկավարության անվանագրու-

զության ադախովման եւ համագործակցության զարգացման սկզբունքների մասին Բաքվի հռչակագրի սակ: Երկու ղեկավարների ղեկավարների ներկայությամբ ստորագրվել են նաեւ միջկառավարական համաձայնագրեր միջազգային ավտոմեքենային հաղորդակցության, Ռուսաստանում եւ Ադրբեյջանում զանգվածային լրատվամիջոցների թղթակիցների կարգավիճակի, արտակարգ իրավիճակների կանխման բնագավառում համագործակցության, հարկային օրենսդրության կասարման հարցերի շուրջ փոխօգնության, կառավարական կառույցի աստարտզում համագործակցության մասին: «ԼՈՒԿՈՅԼ» բաց բաժնեհիմնական ընկերության եւ Ադրբեյջանի «Պեճնակընկերության» ղեկավարները համաձայնագիր ստորագրեցին Աղբերոնի «Չիխ» եւ «Գոլսանի» նավթի

բյան ադախովման բնագավառում համագործակցության մասին: Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման խնդրում Ռուսաստանի գլխավոր նպատակը «անանց հաղորդների եւ հաղթածների հաճության հասնելուն օգնելն է»: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՄՍ-ի հաղորդման, այդ մասին Ո՞ր նախագահ Վաղիմիր Պուտինը հայտարարել է Բաքվում՝ Չեյդար Ալիևի հետ ընդլայնված կազմով բանակցությունների ընթացքում: «Համոզված եմ, որ հենց Հայաստանի եւ Ադրբեյջանի ղեկավարներին կհաջողվի լուծել այդ խնդիրը, եւ հետո արդեն կներգրավվեն միջնորդները», ասել է նախագահը: Նա նաեւ ընդգծել է, որ Ռուսաստանը «երկու կողմերի համաձայնության դեմքում կարող է եւ հանդես կգա որդես միջնորդ ու երաշխավոր»:

ԱՍԵՓԱԼԱԿԵՐՏ

Հարցախնություններն ավարտվեցին, բայց դասը շարունակվում է

ԼՂՀ Գերագույն դատարանն առաջին անգամ կարգով երեկ ավարտեց մարտի 22-ի ահաբեկչության գործով վերջին վկաների հարցախնությունը: Դատարանի դախիժում ցուցադրվեցին նաեւ 2000 թ. ադրիլի 4-ին եւ 27-ին կասարված ցուցմունքների տեղում սուղզման նկարահանումները: Ըստ լուրյան, դատախնությունը հասել է ադախույցների հետազոման վերջնափուլին: Երեկ մեղադրող եւ դատախնական կողմերը դատարանին ներկայացրեցին հրադարակվելի մյուսերի վերաբերյալ իրենց առաջարկները: Ընդ որում, առաջարկություններով դարձյալ հանդես եկավ միայն Շահարյան-Չինարյան-Հակոբյան-Ա-

դախանյան դատախնական ֆառյակը, իսկ մյուս փաստաբանները հրադարակում, ըստ իրզոմի, համեմատական հետախնություն է ենթադրում: Չի բացառվում նաեւ, որ այսօր վերոհիշյալ դատախնաներն իրենց հետ նոր առաջարկներ կբերեն դատարան: Համեմայն դեղա, մեղադրող կողմի ներկայացրած հրադարակվելի մյուսերի ցանկը խիստ ծանրակեղ է: Մղասենք մեծահարկուների արդյունքին:

ԵՐԵՎԱՆ, ԱՍԵՓԱԼԱԿԵՐՏ

ԹՈՒՐԶՈՒ

Լուրջ սղառնալիքներ թուրքական ռադիոժրագրի հայկական արվեստի եւ Տարոնին նվիրված հաղորդման համար

Սսամբուլից «Մարմար» թերթի համակարգչային ծառայությունը հայտնում է, որ թուրքական ռադիոյի «Ալըր ռադիո» (բաց ռադիո) ծրագիրը տեղական ռադիոհեռուստաստության խորհրդից սղառնալիքներ է ստացել, որ ծրագրի հետադակումները կարող են մեկ տարով դադարեցվել կամ նույնիսկ ամբողջովին փակվել, եթե հոկտեմբերի 16-ի հաղորդման նման ուրիշ հաղորդումներ թողարկվեն եթեր: Հոկտեմբերի 16-ին երգիչ Մուամար Քեթեքչիոլուն «Ալըր ռադիո»

ծրագրով ներկայացրել է հասուկ թողարկում նվիրված հայկական արվեստի, որի ընթացքում խոսել է զնայցի ընդհանրադես երաճեսության, աշխարհագրական սվայների եւ մասնավորադես Տարոնի քրջանի մասին: Քեթեքչիոլուն ղեկել է, որ անհրաճես է Տարոն անվանել Սսուն եւ Մուե ֆաղախներ ընդգրկող տարածք, որովհետեւ դա է եղել դատական անվանումն ամբողջ նահանգի, որտեղից 1915-ից հետո բնիկ ժողովուրդը տեղափոխվել է Հայաստան եւ դադարեցվել այնտեղ իր ին-

նուրյունությունը: Նա ասել է, որ այդ մարդկանց հետնորդները, առանց այդ քրջանը տեսնելու, դարադես իրենց նախնիների հիճողությունների հիման վրա անցած 30-40 տարիների ընթացքում ստեղծել են ֆոլկլորային երաճեսության զակի նմուշներ: Խորհուրդն իր որոշումը դատառարանել է, թե Քեթեքչիոլուի ծրագիրը «երկրի միասնությունը խաթարող վսանգավոր ֆայլ է» եւ նման հաղորդումները կարող են «թուր ֆաղաղիցներ միջել թե՛ մանավառադեսներ»:

Չորջ Որբերտունի առաջիկա այցի նպատակն է Հայաստան-ՆԱՏՕ համագործակցության ընդլայնումը

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՅՈՒՆԻԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊՆԱ: Հայաստան կասարելի երկօրյա աշխատանային այցի ընթացքում ՆԱՏՕ-ի գլխավոր ֆարտուղար Չորջ Որբերտունը կհանդիպի ՀՀ նախագահ Որբերտ Քոչարյանի, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի, արտաքին գործերի եւ դատախնության նախարարներ Վարդան Օսկանյանի եւ Սերժ Սարգսյանի հետ: Ինչղես «Նոյյան տղանի» թղ-

թակցին տեղեկացրին ՀՀ ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վառչությունից, Չորջ Որբերտունը երեւան կժամանի հունվարի 15-ի երեկոյան: Հյուսիսատլանտյան դաճինի գլխավոր ֆարտուղարի այցի նպատակն է Հայաստան-ՆԱՏՕ համագործակցության ընդլայնումը «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի քրջանակներում:

- Ի՞նչ կատիվ կրթական համակարգին սրամադրված բյուջեի վերաբերյալ:

- Կրթության եւ գիտության ոլորտին հասկացվել է (2001 թ-ի համար) 30.7 մլրդ դրամի չափով, ինչը մի փոքր ավելին է, քան 2000 թ-ի բյուջեն: Հասկացված գումարը կազմում է ողջ ժողովրդական բյուջեի մոտ 13.5 տոկոսը: Միջազգային չափանիշներով փոքր-ինչ փչ է, քանի որ զարգացող երկրների համար

յին ծրագրի անհրաժեշտությունը չեն ունենա, այլևս վարձավարներից հավաքված գումարով դասագրքեր կրկին կտպագրեն: Եկող արհի կավարսվի ծրագիրը, 120 անուն դասագրքով աղյուսակով կլինեն, կամըողանա դասագրքային ֆունդը, ինչը խիստ կարեւոր նախադասում է համակարգի համար:

- Դրոյցների բարելավման ուղղությամբ կա՞ն մակակված նշանակալի ծրագրեր:

սուցման անցնելուն: Չբաղվում են այդ ծրագրի մակակմամբ: 2001-2002 թթ-ի ուսումնական տարվանից կանցնեն դրան, փուլ առ փուլ, երեխան դրոյց կհաճախի ոչ թե յոթ, այլ վեց ու կես տարեկանից:

- Եթե 90-ականների սկզբին հեռակա ուսուցման բաժինները բոլոր ժողովրդական բուհերից հանվեցին, ապա այսօր, որդես հեռանկարային կրթության ձեռք, ուսուցիչներ աշխատում են սույ միջնակարգ կրթությամբ: Արդեն կազմակերպել են ման դասավանդողների հեռակա ուսուցումը, որոնք հունվարից սարեկան երկու անգամ կիսաօրյա դասերի: Հաճախ առնելով սահմաններ գյուղերը ուսուցիչներով աղյուսակով խնդիրը կառավարությունը նրանց ընդառնեց, որոշելով, որ սարեկան ուսման վճարը կլինի 50 000 դրամ:

րական եւ մանկավարժական մասնագիտությունների ուղղությամբ:

- Հանրակրթական դրոյցներում աշխատող ավելի քան 10.000 ուսուցիչներ չունեն համադասարան բարձրագույն կրթություն:

- Անուշուկ, խնդիրն առկա է եւ առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձնում, քանի որ դրոյցներում դասավանդում են ոչ մանկավարժներ, ավելին, այսօր մոտ 2000 ուսուցիչներ աշխատում են սույ միջնակարգ կրթությամբ: Արդեն կազմակերպել են ման դասավանդողների հեռակա ուսուցումը, որոնք հունվարից սարեկան երկու անգամ կիսաօրյա դասերի: Հաճախ առնելով սահմաններ գյուղերը ուսուցիչներով աղյուսակով խնդիրը կառավարությունը նրանց ընդառնեց, որոշելով, որ սարեկան ուսման վճարը կլինի 50 000 դրամ:

լինելի մակարդակը, եւ աշխատողներին սահմանափակ աշխատանքի արդյունքը: Իհարկե, մանկավարժությունը կան չարաչափումներով, սակայն հարկ է կատարելուց զգա հնարավորություններ սալ վերահսկելով իրադրությունը:

- Տնեստության զարգացմանը զուգահեռ ավելանում է գործազրկությունը: Արդյո՞ք այս չի բացատրում մի կողմից աշխատատեղերի բացակայությամբ,

Կրթական բարեփոխումները իրատեսական են

Տարգազրույց կրթության եւ գիտության նախարար Էդուարդ Դազարյանի հետ

դեմ է կազմի առնվազն 16%: Հասկացված գումարից 2.7 մլրդ գիտությանն է հասկացված, մնացածը կրթությանը: Ինչ վերաբերում է վարկային ծրագրին բյուջեում ներդրված է 2.5 մլրդ դրամ, եւ գլխավոր ծրագրային խնդիրներն այդ գումարի հաճախ են իրականացվելու:

2001 թ. առաջին կարեւոր բարեփոխումը դասագրքերին է առնվում, այդ 2.5 մլրդ դրամից 1.7 մլրդ դասագրքերի տպագրությանն ու բաշխմանն է սրամադրվում, մոտ 30 անուն դասագիր կտպագրվի մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը:

- Իսկ հասկացված բյուջեն կգնահատվի՞ բավարար:

- Բյուջեի ներկա իրավիճակում կարելի է համարել, որ մեզ առյուծի բաժին է հասկացվել այն դարադաշտում, երբ մակույթին եւ սղորհին սրամադրվել է ընդամենը 1 տոկոսը:

- Դասագրքերը կբաշխվեն ընդհանուր հիմունքներով:

- Վճարների հատուկ համակարգ կա սահմանված, որով դասագիրը ինքնաբերական մեկ ֆունդով վաճառվելու է աշխատանքային այն հաճախներով, որ 4 տարվա ընթացքում այդ գումարներից հավաքվի դասագրքերի Երջանառու հիմնադրամ հեճագայում վերահրատարակման մեջ ներդրելու նպատակով: Այսինքն աղյուսակում մենք ոչ միայն վարկա-

- Անուշուկ: Նույն վարկային ծրագրի Երջանակներում դրոյցների բարելավման ծրագրի բարդացումներն են եւ Երջանակներն են այդ գործընթացը: Մոտ 250 դրոյց մրցութային հիմունքներով Երջանակներում 1000 դրոյց գումարի Երջանակներում, որը կնպասակուղղվի ուսումնական գործընթացի բարելավմանը, նյութատեխնիկական, լաբորատոր բազաների հարստացմանը եւ այլն:

Ցավով, աշխատավարձերի բարձրացում առայժմ նախատեսված չէ, սակայն ուսուցչի աշխատավարձը 12600 դրամից ցածր չդրվել է լինի: Ունենալ այլ Երջանակներ, մասնավորապես դրոյցականների օլիմպիադաների կազմակերպում, վեց սարեկան երեխաների համար նախադասարանական դասարանների բացում կարճաժամկետ ծրագրերով, որոշեցի նրանք դասարան լինեն սեպտեմբերի 1-ին դրոյց հաճախելու: Նախատեսված է գումարներ սրամադրել ուսուցիչների վերադասարանում, ինչպես նաեւ մանկավարժական մասնավոր աղյուսակով համար:

- Այսինքն կարելի է ենթադրել, դրոյցներն անցնում են Երջանակային ուսուցման համակարգի:

- Այո: Կառավարությունը հավանությունը սվել է Երջանակային ուսուցման անցնելուն:

Էդուարդ Դազարյան

րոն մասնագետներ փաստում են դրա անհրաժեշտությունը:

- Այժմ, նոր մեթոդների կիրառման արդյունավետության Երջանակային Երջանակներում հեռակա ուսուցման Երջանակային կեդրոնը զգալի բարձրացել է: Առաջին հայելներն են անում փորձելով փոխել հեռակա ուսուցման մեխանիզմը մեզանում: Կարծում են, որ այդ համակարգը ոչ թե անբողջովին ժողովրդական է, այլ միայն որոշ մասնագիտությունների գծով: Կառավարությունում լուրջ նմանակներին հեճ ուրու-վեց, որ միայն երեք ոլորտում ժողովրդական է իրականացվի հեռակա ուսուցումը, գյուղատնտեսական, որոշ ինժեներ-

ուցիչներ աշխատում են սույ միջնակարգ կրթությամբ: Արդեն կազմակերպել են ման դասավանդողների հեռակա ուսուցումը, որոնք հունվարից սարեկան երկու անգամ կիսաօրյա դասերի: Հաճախ առնելով սահմաններ գյուղերը ուսուցիչներով աղյուսակով խնդիրը կառավարությունը նրանց ընդառնեց, որոշելով, որ սարեկան ուսման վճարը կլինի 50 000 դրամ:

- Վերականգնվող համակարգում Երջանակային կառավարողները:

- Նախատեսված են այդ ծրագրին իրականացնել չորս տարվա ընթացքում: Այս տարի հասկացրել են Երջանակային 250 տեղ: Հիմնական տեղերը զբաղեցնում են մանկավարժական մասնագիտությունները, իսկ որոշ մասնագիտական բաժիններում նույնիսկ թափուր տեղեր մնացին:

- Ընդունելության ընթացքում բացի մրցութային միավորներից գնահատվում են այլ առավելություններ, ժողովուրդներ, մեղալներ եւ այլն:

- Որոշ հայելներ արվել են: Հավասար միավորների դեմում հաճախ առնվեց դրոյցական Երջանակներին գումարային միավորը, արժեքները սրվեց արժաթե եւ ոսկե մեդալների: Այսինքն աղյուսակում մենք ոչ միայն վարկա-

մյուս կողմից՝ մասնագիտությունների ժամանակավերջությամբ:

- Համաձայն են, որ որոշ մասնագիտությունների առմամբ թույլ անհամադասարան են գիտելիները եւ վերադասարանական կարի ունեն: Նախարարությունը նորացնում է կրթական ծրագրերը համադասարանային ընթացքով միջազգային չափանիշներին: Վերադասարանական բազմաթիվ ծրագրեր ունեն ոչ միայն նախարարության, այլեւ միջազգային տարածքում կազմակերպությունների միջոցով: Այս տարի սնեսագիտական հնեսիտուսում առաջին անգամ բացվեց «Բիզնես եւ կառավարում» մասնագիտությունը:

- Ըստ Ձեզ կա՞ գերխնդիր այսօր:

- Գլխավոր խնդիրը մեր ոլորտում կրթության որակի աղյուսակում է, բարձր տեխնոլոգիաների ներդրումը, որոշեցի հավասարը հավասարի ներգրավվեց միջազգային հանրության մեջ: Այս նպատակին է ուղղված կրթության նախարարության ողջ գործունեությունը:

Ուսուցիչներին բարձր աշխատավարձ եւ ուշադր վերաբերում է անհրաժեշտ, եւ նրանք նախկին նվիրումով կիրականացնեն իրենց առաքելությունը:

Տարգազրույց վարելու ՈՒՍՏԵԳՆԱՆԸ

Հայաստանի ֆրանսիական համալսարանն աղյուսակայում կդառնա բիզնեսի եվրոպական դրոյց

ՖՈՒԿԵՐ ՉԱՅԹՅ

Հայաստանում Գերմանիայի Դաւնային Հանրապետության դեսպան

Սեպտեմբերի 25-ից սկսեց գործել Հայաստանի ֆրանսիական մասնավոր համալսարանը (ՀՖՀ): Համալսարանում ուսանում են 151 ուսանողներ, որոնցից երեսուցը (յուրաքանչյուր ֆակուլտետից Երջանակային ուսանող) կրթաթուղթ են ստանում: Համալսարանը ընդունվելու համար դիմում էին ներկայացրել 214 դիմորդներ ինչպես Հայաստանից, այնպես էլ Ռուսաստանից, Իրանից, Վրաստանից եւ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից:

Ուսումնական ծրագիրը դեռեւս 1997 թ. համաձայն նախաձեռնել են Հայաստանի Ազգային ժողովի ժողովրդավար Արթուր Բաղդասարյանը եւ Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան Միշել Լեգրան: Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի արջակցությամբ համալսարանին սրամադրվեց երեսուց տոկոս գործարանի անվաճար շինությունը: Բազմաթիվ հայ ներդրողներ ժողովրդականությունը հայտնեցին զորակցելու կառույցն ավարտին հասցնելու եւ արդիականացնելու աշխատանքին: Նկատի առնելով Երջանակային գերմանական եւ ֆրանսիական դեսպանությունների միջեւ հաստատված սերտ համագործակցությունը, ինչպես նաեւ ակնկալելով համալսարանի ծրագրին Գերմանիայի մասնակցությունը, համալսարանի վարչական խորհրդի կազմում ընտրվել է նաեւ Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանը: Ըստ համալսարանի հայ եւ ֆրանսիացի հիմնադիրների հոգսման, համալսարանը հեճագայում դառնալու է բիզնեսի եվրոպական դրոյց: Ուսումնառությունը ընթացքում առանձնապես կարեւորվի կրթության որակը, ինչպես նաեւ որակի աղյուսակային վերահսկողությունը:

Գերմանիայի մասնակցությունը

սկզբից եւս հավաստելու նպատակով «Գերմանական ալի» ռադիոկայանը 100 օրինակ սնեսագիտության բնագավառի գերմաներենի ձեռնարկ է սրամադրել ֆրանսիական համալսարանին: Որդես արդի ուսումնական ձեռնարկ Գերմանական ակադեմիական փոխանակության ծառայության (DAAD) կողմից Հայաստան գործողված դասախոս Ռոմաս Բլումենհայն ընտրել է «Գումարած գերմաներեն» դասագիրը, որի առաջին երկու դասերը նա ժողովրդական է գերմաներեն լեզվի դասավանդման համար: Անուշուկ, ցանկալի կլինեն, եթե գերմաներեն լեզվի բոլոր դասախոսներն իրենց սեփական ձեռնարկն ունենան, առավել եւս, եթե բոլոր 151 ուսանողների առնվազն երկու խումբն աղյուսակով ուսումնական ձեռնարկով: Սկզբնական Երջանակային միջազգային համալսարանի համարավոր է դասավանդել նաեւ առանց դասագրքերի: Սակայն երկրորդ դասից սկսած հարկ է ուսանողներին ուսուցողական նյութ սրամադրել: Աղյուսակային հարկ է նաեւ բառարաններ ձեռք բերել: Հեճագայում անհրաժեշտ կլինի նաեւ առնվազն մեկ ծայրագրի ունենալ:

Ֆինանսաբանկային ոլորտը, որը Տեխնիկական համալսարանի գերմանական ընկերության իրականացվող ծրագրերից է սարքեր բնագավառների առնվազն, իր կողմից հայտնեց լեզվով մակակված ուսուցողական եղանակների 18 նախորդակ (մոդուլ) է սրամադրել Հայաստանի ֆրանսիական համալսարանին (Ֆի-նանսներ, բանկեր, սնեստության հիմքեր, հաճախատողությունը առարկաների դասավանդման համար): Համալսարանում առկա ֆակուլտետների (ժողովրդական սնեստության 50 ուսա-

նող, մենեջմենթի՝ 47 ուսանող, իրավունքի՝ 54 ուսանող) դասախոսների վերադասարանում ստանձնել է Լիոնի Անեյրաարդյունաբերական ժողովրդական առնվազն դրոյցը: Ուսումնական ծրագրերը մակակվել են Լիոնում: Լիոնի Անեյրաարդյունաբերական ժողովրդական մասնակցի կլինի նաեւ ծրագրի իրականացմանը: Եվ, անուշուկ, սրամաբանական է, որ Լիոնի Անեյրաարդյունաբերական ժողովրդական դիմումները: Համալսարանի սնեստին եւ դասախոսական կազմի վարձատրությունը կֆինանսավորի ֆրանսիական Սենաթը: Յոհան Գոսֆրիդ Զեդերի նախաձեռնած հիմնադրամը, ինչպես նաեւ Միգրացիայի եւ զարգացման միջազգային կենտրոնը լիովին հնարավոր են համարում աջակցել ֆրանսիական համալսարանին դասախոսներ գործողելով: Daimler Chrysler Rail Systems ՍՊԸ Աղյուսակային ներկայացուցիչ ժողովրդական Երջանակային անմիջապես արձագանքեց համալսարանին ջեռուցիչ սարքերով օգնելու կոչին եւ արդարանով գումար հասկացրեց, որի Երջանակային դասախոսներն այժմ ջեռուցվում են:

Ֆրանսիական համալսարանի նախագահը Հայաստանի Ազգային ժողովի ժողովրդավար Արթուր Բաղդասարյանն է: Հայաստանի խորհրդարանի ընդունած բարեփոխված օրենքների 28 տոկոսը մակակվել է նա գլխավորած փոխարքիվ խորհրդարանական խմբակցությունը:

Ֆրանսիական համալսարանը կարեւոր նշանակություն ունի Հայաստանի համար: Հայաստանում արդեն իսկ գործում են 89 բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ, սակայն

Գերմանիայի դեսպան

վան ուսումնական հաստատություններ, որոնք բարձրորակ եւ գործնական կրթություն են աղյուսակում սնեսագիտության բնագավառում: Որդես մասնավոր համալսարան ՀՖՀ-ն կարող է առանց բյուրոկրատական արգելների նոր ծրագրեր փորձարկել եւ բարձրորակ կրթություն սալ:

Տնեստության բնագավառում որակյալ մասնագետների ժողովրդական հեճագայում կազմի նաեւ Հայաստանում: Այդ բնագավառի մասնագետներից ժողովրդական է արդյունավետ աշխատելու, բարձր ձեռնարկների եւ գործընթացների ծրագրման կարողությունը, կառավարման աղյուսակային աշխատանքներին առաջնորդելու ունակություն: Հայաստանի ֆրանսիական համալսարանը կոչված է լրացնելու այս բնագավառում առկա բացը: Ուսանած մասնագիտություն եւ աշխատանքային առաջադրող ժողովրդական

միջեւ սարքերությունը ժողովրդական վերահսկում են նաեւ ֆրանսերենի, անգլերենի եւ գերմաներենի արագացված դասընթացներ:

Ըստ կարելվոյն բոլոր ուսանողները ժողովրդական կամ ամառային արձակուրդների ընթացքում գործնականորեն ծանոթանան իրենց մասնագիտությանը: Համալսարանը լրջորեն է վերաբերվում իր ուսանողների մասնագիտական հեռանկարներին: Սակայն ուսանողները չեն կարող ակնկալել, որ համալսարանն է հաղթահարելու աշխատանքի առնող ծանադարին ծագած բոլոր դժվարությունները: Մարդն իր ողջ կյանքում մնում է իր գիտելիների կառավարիչը: Եվ այս դարադաշտում կարելվում է սեփական ժողովրդականությունը ընթացնել:

Հայաստանի ֆրանսիական համալսարանի Երջանակային ընթացքում, ունենալով այսպիսի նախադրյալներ, ուսուցիչները դեռ աշխատանքային գործունեություն եւ կստանան խոստումնալից աշխատանքներ: Ունենալով հիանալի կրթությունը նրանց համար գործազրկության հավանականությունը կրկնակի նվազում է:

Բազում Երջանակային երջանակային ընթացքում իրենց միակ ելքը համարում են արագազորը Ռուսաստան, Արեւմտյան Եվրոպա եւ ԱՄՆ: Բազում կարող ուղեղներ հեռանում են երկրից: Այսինքն Հայաստանի հոգեբու առաջնած կանգնել է սղատում:

Ֆրանսիական համալսարանի օգնությամբ մենք ցանկանում ենք նպաստել այն ջանքերին, որոնք նպաստում են իրենց աղյուսակային հավաստեղի երջանակային:

Նշանակույթ

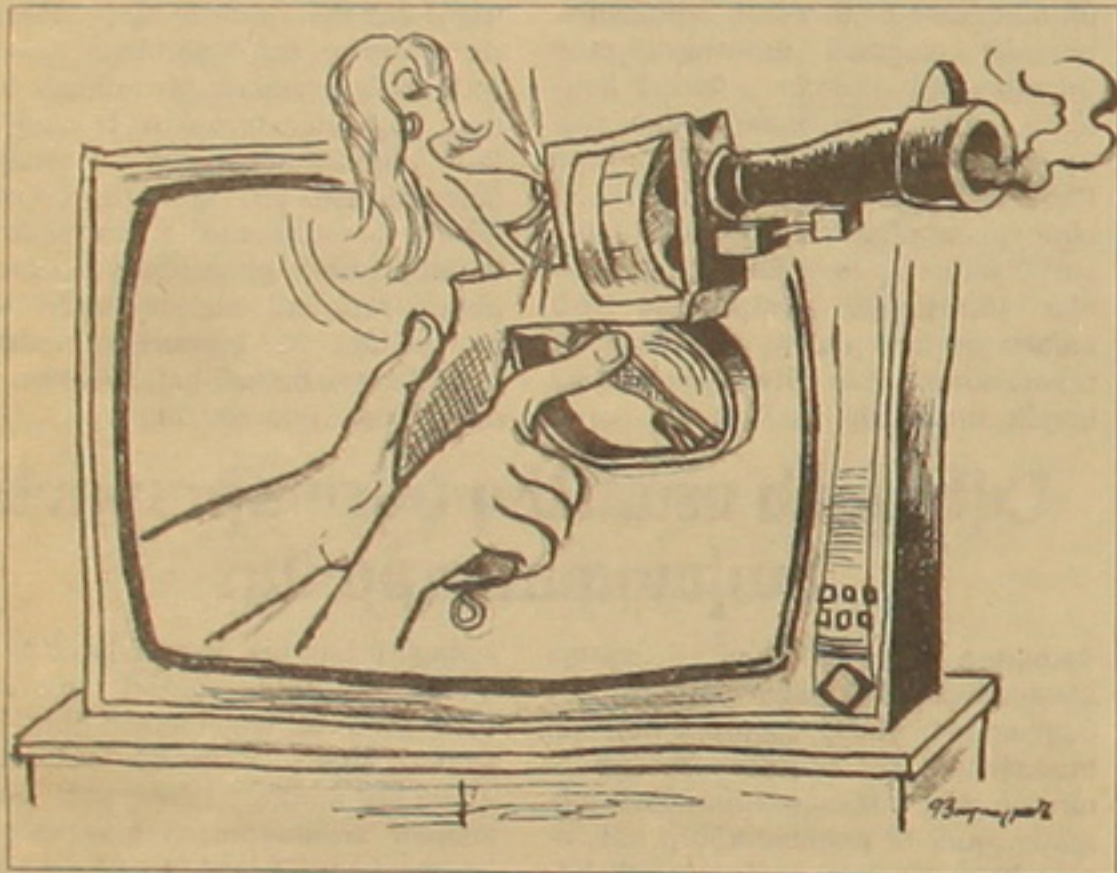
Ավարտելով ամանորյա բոլոր գնումները, շնորհակալություն հայտնելով բոլոր նրանց, ովքեր օգնություն օրհնում են ինչ քանակաբեր էին, մեկ տարում վասակաճող ծախսերով խոզի աղիսած ազոր գնելու համար, անցած հազարամյակի վերջին օրը նստեցին հեռուստացույցների դիմաց, դասրասվեցին ընթացիկում ու ազգովին հետեւելու ամանորյա մեր ազգային առանձնահատկություններին: Այս իմաստով, իհարկե,

ազգարարող հանդիսության ուղիղ հեռարձակումը Սուրբ Էջմիածնից: Անուշա, կարող են լինել խոսակցներ, որոնք շփոթում են «հիսուններուց» ընդունման 1700-ամյակ» եւ «Հայաստանում հիսուններուցը ղեկավար կրոն հոչակելու 1700-ամյակ» դարձ հասկացությունները: Բայց դրա համար անհրաժեշտ է, որ մի գրագետ մարդ հետեւի խոսակցների խոսքին:

Սնհետաբեր, անհամ, անալիթիկ էին, հավելյալ մի հեռուստաընկերություն որոշեց մեզ դասվել «Բանդա» սուր զգացողության կինոնկարով: «Բյուր-բյուր» դասություններ լեցին մի ուրիշ հեռուստաալիքով, վախեցրին սահմաններին «Պահ միջ, տասիկ, մեծ արդեն գալիս են», մերկ ասրճանակներ ցուցունեցին համայն ազգին, հասկանալի է, յանկիները նոր արկածներ ունեցան, այս անգամ Աֆրիկայում, եւ ֆանի որ սառնամանիկ կարելի էր համարել օրը, կարծա-

Ինչպես սկսվեց հազարամյակը

Տայ ազգային հեռուստաալիքների առանձնահատկությունները

նախընտրելի կլինեին հակառակ ղ-ի, այսինքն Ազգային հեռուստատեսության ծրագրերը: Անուշա, այս ծրագրի հաղորդումներն սկսվեցին «Բարի լոսոյի» խաղարկությամբ (հետո միջին «Բարի ակնթարթ» լինեց, հետո «Ընթանական լոսո», հետո «Ընթանական ակնթարթ», հետո «Համով լոսո»...): Այսպես, ընթանակներով, բարեկամներով, ազգովին ոչինչ չեախելով, ծանոթացանք Բվազանդողի, Ասթրիսի, Օբելիսի եւ Կեսարի արկածներին: Եվ որդեսգի չնոտանամ, որ հայկական, ազգային հեռուստատեսության ծրագրի է եթերում, 31-ի աշխատակիցները երկու ռոմեյն մեկ գովազդային հեռուստահոլովակներ էին հրամցում մեզ «Գնեցե՛ք «Գեղարդ» մսի կոմբինատի րանգը, ղաններն ամենաթանկ գներով», «Թանկից էժանը չկա» եւ նմանատիպ այլ սեֆտերով: Ամեն ինչ կատարյալ լինելու համար դակասում էին «Սորենա Կարա», «Մեղերի թողություն» եւ այլ սերիալները: Օգնության եկան հանրապետական Երկրի ու Կինոյի: Կովկասյան այս գերությունը Հայաստանի հեռուստատեսության ֆանկեց հազար հեռուստալիքներով ցուցադրվեց ֆանոյթ հազար անգամ: Այնուհետեւ Հայաստանի ազգային հեռուստատեսության խոսակց ազգարարեց. «Սկսում ենք հիսուններուց ընդունման 1700-ամյակի սկիզբը

բազմաթիվ հաղորդումների արում զարմանալիորեն ուրախացրեց Վարդան Պետրոսյանը շնորհաբան մի արհեստ, որի բեմադրությունները միտ էլ աչի են ընկնում մեծագույն խոսադասարարությամբ նախ եւ առաջ իր նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ ամերիկյան ամենամանրամաս ֆիլմերով, Սինդի Կրուֆորդի շնորհակցներով, դավաճանված Ռոջեր ճագարով եւ, հարկավ, 38 հազար գովազդով անցանք երրորդ հազարամյակ հույս ունենալով, որ հունվարի 1-ին գոնե Ազգային հեռուստատեսությունը կլիքի, որ ազգային է: Այդպես էլ եղավ: Հիշեց: Ու նորից դասվեցին գովազդները «երկուսի համար ինչի միջավայր» ստեղծող ճանադարհային դանդաղների, հյուրանոցների ու մոթելների, Մարլբորո երկրի ծյունների ու ծիերի մասին: Անհավանական արկածներ ցուցադրեցին Բիլը եւ Թեդին, ադադարներն ու ձեռնածու կենդանիները Սոնե Կառլոյի կրկեսային միջազգային 23-րդ փառասոնում: Ամերիկյան մի անտառանդ կինոնեմիտը եւ ավելի անճոռի մի խումբ արհեստներ մեկուկես ժամ մեզ վախեցրին նրանով, որ կլերադանան Ծննդյան տոներին, իսկ իսալացիները կրկին անգամ հաստատեցին, որ Հոռնում կարելի է զգալ այնպես, ինչպես սանը: Եվ ֆանի որ այս տարի տղոթեղն ու չամանը

թիկ եղնիկ Ռուդոլֆը մեզ խորհուրդ սվեց լսել ու դիտել Գլորի Էսթեֆանին: Մեզ սղառնում էր Ջեմի Լի Քերթիսի «Տնային կալան» կատարությունը, ուսի անմիջադեպ մոռացանք ամեն մի հայկական ու հայեցի եւ ուղեւորվեցինք Փարիզ: Դակար ավտոուղիով:

Այս ընթացքում ազգային իր դիմագիծը դառնեց Համլետ Դուռչյանը իր «Բարի երեկո, երեւան» տոնական թողարկումով: Բայց Վարդան Պետրոսյանն ու Համլետ Դուռչյանը ոչինչ չէին կարող անել այն հզոր հարձակման դեմ, որ սկսել էր արձանակում էր Ազգային հեռուստատեսությունը: Ամերիկյան «Իմ եղբայր Բեյբը» Մեծ Բրիտանիայում ծանվորություններ էր կատարում ժամանակի մեջ, Սոնե Կառլոյի կրկեսային արհեստներն իրենց երկրորդ մասն էին ցուցունում, ֆրանսիացիները եւ ֆրանսուհիները իրենց «Վեներա» գեղեցկության տրահը: Եվ որդեսգի սոված չմանք եւ չմանք նաեւ «Գեղարդ» մասնաբերների կոմբինատի աղիսած առատեղեկական գներ ունեցող խոզի ազորների հույսին, Ազգային հեռուստատեսությունը հրավիրում էր «Ամերիկյան խոհանոց»: «Պոմեթեւը» մեկ անգամ եւս մեզ մերկ ասրճանակ ցուցունեց, այս անգամ «2 1/2» կալիբրի: «Գավ» անունով փիսիկը, որը բնավ էլ «Մեծ սեֆի փոքր հսկան» չէր, անվերջ շեշտում էր, որ «Ֆելիսը սան լավագույն ընկերն է»: «Ավեսիս» հեռուստաճագիրը մեզ «Բարի ճանադարհ» մադրեց, որդեսգի հաջորդ օրը Ազգային հեռուստատեսությունը կրկին (70-րդ անգամ) մեր մեղերին թողություն տար, որդեսգի իմանային ամերիկյան «ճանադարհները կատարներն եւ շնորհի մասին»...

Այսպես սանցելով ամերիկյան, նիկարագուական, քրագիլական չարչարաններով, մեր հայկական հեռուստաճագրերը մեզ հասցրել են երրորդ հազարամյակի շնորհ, ավելին, այդ շնորհ ներս են հրել, որդեսգի հայկականի ու հայեցիի հետ ոչ մի կադ չունեցող նորանոր ֆիլմերի ու հաղորդումների ակաճատեղ լինեմ...

Հա, ետեւս էլ աղոթում ենք...
ՄԵՐԳԵՅ ԳԱՆՅԱՆ

Տոգու արքունության երգեր

«Ծարավ քեր» վերնագիրն է կրում Թաթուլ Բուրչյանի բանաստեղծությունների հերթական ժողովածուն, որի բարեբանությունը դասկանում է Արզուր Արիստիանին: Հրատարակել է «Լոր-Պարզ», խմբագրել՝ Ֆելիս Մելոյանը: Ի՞նչն է, սակայն, բնորոշ այս նոր գրքին: Թաթուլը նոր ուղիներ չի փնտրում: Լա շարունակում է առաջ ընթանալ ի սկզբանե նախանշված ճանադարհով: Այդ ճանադարհը սկսվում է սոսորոներից եւ ձգվում դեղի լեռան զագաթը: Լուսասլը բարձրանալ է, բարձրանալ դեղի վեր, դեղի մաքրամաքուր, դեղի անսխալակացը, դեղի ճեմարությունը: Առաջանում է խոնարհությունը, եւ նրա բանաստեղծական խոսքը, անկեղծության առումով, խոստովանություն է հիշեցնում: Եվ եթե ուշադիր լինենք, կնկատենք, որ ոչ թե միայն բանաստեղծն է բնության մեջ, այլ բնությունն է նրա ներսում գարուններով, ամառներով, աշուններով, ձմեռներով: Տարվա բոլոր եղանակների բույրերը կան Թաթուլի բանաստեղծություններում: Կան գույներ, սովորական աչքին, մարմնի աչքին անտեսանելի: Կան ծայրեր, սովորական ակաճեցին, մարմնի ակաճեցին անտեսանելի: Հնչյուն առ հնչյուն, մեղեդի առ մեղեդի բանաստեղծի շնորհի խոսում է բնությունը:

Բարձր մամուռնի ստում է՝ Լճի, /Թուփը տերեւն ստում է՝ Լճի, /Մայրը նորեկին ստում է՝ Լճի, /ԲՆՆԷ, որդիներ հավիտենություն:

Եր հավիտենության է դառնում, բանաստեղծի համար նույննունում են գիշերն ու ցերեկը, այլեւս հոգ չէ՛ մնած է, թե արթուն: Իսկ երբ դառնում է երկրային ժամանակին, սազնադում է. «ժամանակներն այս անհանգիստ ինձ չգիտեմ ուր են տանում»: Եվ երբ այս աղակալակ աշխարհում մահու չափ տեսնում է բանաստեղծի սիրը, վերսին նա դառնում է հավիտենության կողմը. «Գնում կենդանու մեջ եւ իմ սիրը թող կանաչի»: «Եվ առուններին ասեմ՝ փայլկներ, ինձ նկարեցե՛ք տերեւերի հետ»:

Պատմություններ վկան այս գրքում: Խելով երեւալու խնդիր չկա: Ոչ զարմանք կա եւ ոչ էլ զարմացնելու միտում: Այստեղ ոչ թե բանաստեղծը խոսեցնում է բնությանը, այլ բնությունն է ծայր սալիս նրան եւ արքունության կոչում. «Հոտող քերը՝ խոտող լեզուներ, մեծ աչքերի լույս են մեղավոր»: Հոգին, սակայն, որդես թունը թորում է միս ու արյուն մարմնում: Հոգին իր հայրենիքն ունի, որին դասկանում է բնությունը: Հոգին դարձադեպ ընդմիջել է: Բանաստեղծը բնական ու խաղաղ է նայում այս բանին. Եվ ծաղիկ-ծաղիկ /Ծաղկեց իմ հոգին, /Լցվեց, դասարկվեց, /Թռավ իմ հոգին:

Հոգին թուն է, թուն է, բայց

կանցում է. «Եկե՛ք տանե՛ք, եկե՛ք տանե՛ք մի աշխարհ, ուր ուր կանաչ արտեսներն են դասկանում, ուր գիշերները ծուկն է խաղում աստղի հետ»: Բան-զագուցը, զագուց-բաղը հնչում է որդես վերին ոլորների երածությունն՝ դառնալով երանություն: Ծարունակում է հորդել միաբանության մեղեդին. «Ինչ անուշ է ասող լալիս այս գիշեր, սեր են ուզում, խունկ է թափվում երկնից»: Ասվածաճանչում խունկը խորհրդանշում է սուր տառադան:

Բանաստեղծի մեֆի նեցը նշանակում է անցողիկ կյանքից դեղի հավիտենական կյանք: Բանաստեղծի բարեբան ծաղկում են, եւ մեծ վայելում են վիհավոր սրտի անուշ բույրը: Խոսքը երկրային զարդարանք չունի. «Խոսքի զարդը աստղի փայլն է»: Այս բանաստեղծությունները ասողային ծածաններ են, որ իջնում են մեր հոգիներին որդես մանանա, որդես հոգի հավիտենական կերակուր: Ինչ խոսք, իմ ասածը խորք կլինի գեմաբարձ մարդու ակաճեցին: Խոսողը միսն ու արյունը չեն: Մրան հոգու աշխատանքի դեղներ են.

Իմ արքունիքում ունեմ, /Ծաղկում են, /Իրենց վերը օտարի դեմ /Ծածկում են:

Խոսքը, անուշ, ֆարի մասին չէ, այլ մեր արժանադասվության: Բարն այստեղ հայ մարդն է՝ իր բնույթ-բնավորությամբ. «Տեսա, որ սեւ անողն է գալիս, կարկուցը հոգուս մեջ առա: Երբ տեսա, որ ֆարն է մերկանում, մամուռեցի թիկունսի վրա»: Ինձնագիտությունն ավելի գեղեցիկ դասկեր, ավելի ճեմարացի, ճեղհի նկարագրություն դժվար թե ունենար.

Հավասարե՛ք, եթե ասեմ, /Ծաղիկների բուրումնն հիմա դակասե՛ք, /Այգիները դակասում են /Եվ վախվորած տերեւները /Արմատներից հեռանում են: /Եթե ասեմ չծիծաղե՛ք, /Պակասե՛ք եւ կրակի սալությունը...

Երկրային կյանքում աղոթող գրականագետ, գրականագետ կոչվածները զանազան բան-արտահայտություններ, ածականներ, դարձվածներ են փնտրում բնութագրելու համար այս կամ այն ստեղծագործողի օժտվածության, նրա տաղանդավորության աստիճանը: Մինչդեռ Ասվածաճանչում չափանիշը մեկն է, հավիտենական ճեմարությունն ասված է Հոք երանելու երանելի շնորհներով. «Հարությունից հեռանալը հանձար է»: Այնպես որ, ճեմարության առաջ մեղանչած չեմ լինի, եթե ասեմ, որ «Ծարավ քեր» գրքի բանաստեղծությունները չարությունից հեռանալու հրաճալի, հոգեհամ դեղներ են: Մրան հոգու արքունային երգեր են եւ հայտնում են, որ մարդը երրորդ հազարամյակում դառնալու է իրենցիկ ֆաղաֆաղ:

ՆԱՐԵԿՅԱՆՆ ԿՈՒՆԱԾԵՆ

ՀԱՅԿԱՆՆ ՕՐԱՅՈՒՅՑ

Տունվարի 10

Հայոց տնվարի Արագ ամսի Մուրց օրը

Ճակել են

- Մերովթե Տերվիչյան (1846 թ., Կ.Պոլիս), լեզվաբան, հնդեվրոպաբան, Վիեննայի Միաբանության միաբանության վարդապետ: Հիմնել է խմբագրել է հայերեն առաջին լեզվաբանական հանդեսը («Լեզու»):
- Նիկողայոս Ադոնց (Տեր-Ավետիսյան, 1871 թ., Սիսիան, Գ. Բոնակոթ), դասաբան, բյուզանդագետ, բանասեր, Երևանի 80 զինակալ աշխատանքների հեղինակ («Հայաստանը Հուսիսիսիանոսի դարաշրջանում»):
- Անտ Մեղոյանց (1910 թ., Բաթում), ճարտարագետ, ԽՍՀՄ դեմական, լեհինյան մրցանակների դափնեկիր, Կրեմլի Համագումարների դակասի, Մոսկվայի Կալինինի տղոցային կառուցադասման, Պիցոնդայում առողջարանային համալիրի, Սոնրեալի համաաշխարհային ցուցահանդեսում ԽՍՀՄ տաղավարի համահեղինակ:
- Ալեքսանդր Բարսեղյան (1929 թ., Բաթում), երածական կոմեդիայի ժանրի ռեժիսոր, Ուկրաինայի ժող. արհեստ:
- Ալեքսի Յափուճյան (1931 թ., Կահիրե), դասաբան, մականության գործիչ, «Արեւ» օրաթերթի բազմամյա խմբագիր:

Տարեգրության այս օրը՝

- 1780 թ. ազգային բարեբար Հովհաննես Լազարյանը Հայաստանի ազատության մասին գեկուցագիր ներկայացրեց ռուս մեծ զորավար Ալեքսանդր Սուվորովին:
- 1859 թ. Սեֆիան Ոսկանյանը Փարիզում հրատարակեց «Արեւմուտ» հանդեսը:
- 1863 թ. Կ. Պոլսում լույս տեսավ «ժամանակ» կիսամյա հանդեսը (խմբ.: Ս. Փափագյան):
- 105 տարի առաջ Թիֆլիսում լույս տեսավ «Լուսա» ամսագիրը (խմբ.: Գյուլ ավագ ֆահան Աղայան):

Պատաստեց ՀԵՂԵՆ ԳՐԱԳՈՒԵՆԵՆ

Դարի առաջին «Տամիւն» Վանաշորում Չիվան Սարգսյանի մենաթատրոնը

Հետախուզական են, ինչու՞ չէ, խորհրդանշական է, որ 21-րդ դարի սկիզբը Վանաձորի մականության կյանքում ազգարարվեց «Տամիւնով». 2001 թվականի հունվարի 1-ին, ժամը 1-ին (13.00) Հովի. Արեւյանի անվան դեական դրամատիկական թատրոնում Չիվան Սարգսյանը հանդես եկավ իր «Լինել, թե՛ չլինել» կոմոդիոգիայով: Դա բերեւս դարի առաջին «Տամիւն» էր: Իսկ Վանաձորի հանդիսատեսն էլ աղաջուցեց, որ ամանորյա տոնական սեղաններից կարող է մեկ ժամով կտրվել արվեստի հաղորդակցվելու համար. այդ էր վկայում լեզուն դահլիճը:

Ներկայացումից առաջ Հովի. Արեւյանի անվան դեականությանը արդիինստատոս Գարեգին Թումանյանը շնորհակցներ բոլորին Ամանորի առթիվ եւ հույս հայտնեց, որ 2001-ը մականության, մասնավորապես թատրոնի համար բարեհաջող տարի կլինի: Ներկաներին իր բարեմադրանքի եւ օրհնանքի խոսքը հղեց Սուրբ Ասվածաճիւն եկեղեցու ավագ ֆահան տեր Օհան Լուսարարյանը՝ ասելով, որ Տարին նշանավորվում է Հայաստանում

հիսուններուց ընդունման 1700-ամյակով: «Հայր մեր» տերունական աղոթից հետո Չիվան Սարգսյանը ներկայացրեց իր կոմոդիոգիան (երածական ծեւավորումը՝ Սեդրակ Զարգարյանի): Լինել ի հեծուկա ծակասագրի հարուցած դժվարությունների, հաղթահարել չարիքը, աղբը եւ արարել անխաղախ մարդկային էությունը. այս էր ներկայացման լեյնոնիկը, որն ավարտվեց ասվածաճանչյան դասվորաններով եւ ասվածային դասաճանով: «Սիրեցե՛ք զմիմիանս»:

Մ. ՄԻՎՈՅԵՆ

Հայկական ասոնակայանին համանման միջուկային ռեակտորները գործում են աշխարհի բոլոր երկրներում և դեռ կարող են աշխատել երկար ժամանակ, հայտարարեց Գերմանիայի միջուկային անվտանգության ինստիտուտի տնօրեն Ադոլֆ Բերկհոֆերը: 1996 թ. հուլիսից ստեղծված ի վեր, նա գլխավորում է Հայաստանի նախագահին առընթեր միջուկային էներգետիկայի անվտանգության խորհուրդը: Խորհրդակցական այդ մարմինը երեկ հերթական 5-րդ նիստին էր հավաքվել Ծաղկաձորում: Խորհրդի կազմի մեջ մտնող Ռուսաստանից, Մեծ Բրիտանիայից,

է համաձայնագիր միջուկային էներգիայի խաղաղ օգտագործման բնագավառում գիտատեխնիկական համագործակցության վերաբերյալ: Նախագահը նեց միջազգային հանրության դերը Հայկական ԱԷԿ-ի անվտանգության բարձրացման ուղղված միջոցառումների ֆինանսավորման գործում: Արդեն ավարտվել է Եվրամիության SUUՄ ծրագրի եւ ԱՄՆ-ի էներգետիկայի նախարարության կողմից ֆինանսավորման աշխատանքը: Եվրամիության հետ ձեռք բերված համաձայնության օրհանգակներում SUUՄ ծրագրով հաստատվել է 10 մլն եվ.

Հայաստանի էներգետիկ համակարգի կենսունակությունն ու անվտանգությունը, ընդգծեց նախագահը: Մեծ սկսել են էներգետիկ ցանցերի մասնավորեցում, ինչն, անկասկած, կբարձրացնի սննտության էներգետիկ ողջ հասկածի աշխատանքի արդյունավետությունը, ասաց Ռոբերտ Քոչարյանը: Հայաստանը բաց է ցանկացած ֆորմատի միջազգային համագործակցության համար, բարունակեց հանրաժողովրդի նախագահը: Նրա կարծիքով, սարածաբանի աշխարհաբառակազմությունը իրեն հասուկ ժամանակներն է թելադրում միջոցառական էներգետիկ

Հայկական ԱԷԿ-ի անվտանգությունը՝ ՀՀ նախագահի մեծական վերահսկողության ներքո

Միջուկային էներգետիկայի անվտանգության խորհրդի նիստ Ծաղկաձորում

Գերմանիայից, Սլովակիայից, Ֆինլանդիայից, Ֆրանսիայից ու ԱՄՆ-ից հեղինակավոր գիտնականներ ու մասնագետներ էին եկել արևելյան ժյուրեմանակ ամառանոցային այդ ավանը, որոշեցին Բերկհոֆերի Հայկական ԱԷԿ-ի անվտանգության բարձրացման միջոցառումները: Խորհրդի նախագահին իր գոհունակությունը հայտնեց անցած տարում ԱԷԿ-ում կատարած աշխատանքների համար: Սկսած 1995 թվականից, երբ գործարկվեց ասոնակայանը, մինչ այսօր այնտեղ աշխատանքների հսկայական ծավալ է կատարված եւ ձեռք է բերվել լուրջ հաջողություններ, փաստեց գիտնականը: Ադոլֆ Բերկհոֆերի կարծիքով, հայկական, ինչպես նաև ցանկացած այլ ԱԷԿ-ի անվտանգությունը ստեղծելու կախված է նրանից, թե ինչ միջոցառումներ կձեռնարկվեն, ինչ գումարներ կծախսվեն, որքանով կբարելավվի կառավարման համակարգը: Ինչ վերաբերում է ասոնակայանի փակմանն ու ռոտի կառուցմանը, այստեղ անհրաժեշտ է Հայաստանի իշխանությունների ֆաղափական որոշումը, ասաց խորհրդի նախագահը:

ՍՊՆՆՆՆՆ

րո արժողությամբ ֆինանսական օգնության նոր ծրագիր: Որոշակի ծրագրեր են Բերկհոֆերը Եվրամիության ֆինանսավորմամբ առկա հիդրոէներգետիկ հզորությունների վերականգնման եւ նորերի կառուցման ուղղությամբ: Անցած տարվա կարեւորագույն ձեռնարկներից մեկը նախագահը համարում է Իրան-Հայաստան գազատարի ծրագրի իրականացման սկիզբը, որի շնորհիվ կսկսվի անմեծ աղաղակով: «Դրանով իսկ երկրի ղեկավարությունը հաստատում է իր հավասարությունը ղեկավարման էներգետիկ ֆաղափականության այնտիպի սկզբունքին, ինչպիսիք են էներգետիկ մասնակարգումների անընդհատությունը եւ անվտանգությունը», նեց նա: Մեր բոլոր սննտական ծրագրերի հիմքում ընկած են

ծրագրերի իրականացման հնարավորություններին: Պատասխանելով լրագրողներին հարցերին, նախագահը եեեեց, որ Հայկական ԱԷԿ-ի փակման հարցը կաղված է էներգետիկայի կայուն առաձուլման արդյունքում եւ էլեկտրաէներգիայի մեծակման այլընտրանքային հզորությունների ստեղծման հետ: Այդ հարցը միտում չի Բերկհոֆերը, այն խորհրդի իրավասության մեջ չի մտնում ասոնակայան բացելու կամ փակելու մասին որոշում կայացնելը: Բնական է նաև ԱԷԿ-ի անվտանգության հետագա բարձրացման, միջազգային մակարդակին հասցնելու հարցը: Անցյալ տարվա համար նախատեսված ծրագրին առաջին անգամ լիովին կատարվել է, ասաց ՀՀ նախագահը:

ՏԻՊՈՒՄ ԼԵՆԻՆՅԱՆ

«ՕՏԵ»-ի ղախվիրակությունը փեերվարի սկզբին կժամանի Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՐՄԵՆԴՊԵՍ: Ամենեւի 90 տկոսի բաժնեեր հունական «ՕՏԵ» կազմակերպության հետ բանակցությունները բարունակվում են: Հունական ղախվիրակությունը Հայաստան կժամանի փեերվարի սկզբին: Ինչպես ասաց արդարադատության նախարար Ղալիբ Հարությունյանը, կողմերն արդեն ընդունել են միմյանց ներկայացրած որոշ առաջարկությունները, եղել են առաջարկություններ, որոնք մերժվել են եւ ենթակա են վերանայման: Դ. Հարությունյանը ղժվարացավ նեել, թե կոնկրետ երբ կավարտվի բանակցային գործընթացը, սակայն, նեց, որ փորձ է արվում որոշակի ֆայլեր կատարել մեծաւորհային վիժակի մեղմացման ուղղությամբ:

1 միլիոն գուլդեն երաւեից տուժածներին

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՐՄԵՆԴՊԵՍ: Հոլանդիայի կառավարությունը մեկ միլիոն գուլդեն է հասկացրել Հայաստանի երաւեից առավել տուժած գյուղացիական սննտություններին: Ինչպես ասաց գյուղատնտեսության արտարդյունքի գաղաղման գլխավոր վարչության ղեկ Ալֆրեդ Խաչատրյանը, Հոլանդիան, հնարավորության սահմաններում, հասկացնելու է նաև կարևորիլ բարձր վերարտարության սնկանյութ: Օգնությունը կատարվի միջեւ մարտ ամիսը:

ՍՓՅՈՒՆԸ

Արեւելյան հոլիվուդում «Փոբրիկ Հայաստան»

Լուս Անջելեսի ֆաղափային խորհուրդը վերադառնում է ընդունել Հոլիվուդի արեւելյան մասի 13-րդ հասկածն անվանել «Փոբրիկ Հայաստան», հաղորդում է «Ամիսին միտր սիեբեբեր» բարաբարերն ավելացնելով, որ այդ հասկածում են աղրում զգալի թվով հայեր: «Մեր ֆաղափում առանձին երաններ ունեն չինացիների (Չայնաթաուն), կորեացիների (Թորեթաուն), ժաղոնացիների (Փոբրիկ Թոբիո) եւ թաիլանդցիների (Թայթաուն) համար, իսկ այս հասկածում մի հրաւալի

հայկական համայն է աղրում աշխարհի սարբեր ծագերից եկած մյուս ժողովուրդների հետ: Նման զանազանությունը հարստացնում է մեր մակույթը», ասել է այս աղիթով ֆաղափային խորհրդի ներկայացուցիչ Ջեիլ Գոլդբերգը, նեելով նոր անվանում ստացած սարածի սահմանները, հյուսիսում Հոլիվուդ բուլվարը, հարավում Մանթա Մոնիկա բուլվարը, արեւելում Վերմոն ավեյուս, իսկ արեւմուտում Հոլիվուդ (101) Ֆրիուեյը:

Տ. Օ.

Մարիան Աղաղարյան Պեերանը նեանակվել է հարավային Պորսլենդի գրաղարանի սուրեն

Փոխարինելով Բիլ Ալեքանդրին Հարավային Պորսլենդի (ԱՄՆ) գրաղարանի սուրեն է նեանակվել հայազգի Մարիան Աղաղարյան-Պեերանը, որը մինչ այդ գրաղարանի խորհրդակցական վարչության անդամ է եղել: Հաղորդելով այս մասին «Ամիսին միտր սիեբեբեր» բարաբարերը եղեկացնում է, որ սկն Աղաղարյանը Պորսլենդի միջնակարգ ողրոցն ավարտելուց հետո անգլերեն լեզվի բակավարի աշխուհն է ստացել Օրոնոյի Մեն համալարանից, իսկ գրաղարանային եւ ինֆորմատիկայի աղարեղում մագիստրի կոչում Սիմոնդ Գոլեբից: 1968-ին Մարիանի միջնակարգ ողրոցում գրաղարանավար է եղել, իսկ 1972-ին՝ Ուեեսթերն Գոլեբի գրաղարանի սուրենը: «Չափազանց գրաղի ղաւսն է: Անելու բաւ բան, ընդարձակվելու մեծ հնարավորություններ կան», ասել է նա իր նոր նեանակման աղիթը, եեեելով, որ իր երաղաններն իրականացնելու համար ամբողջ անժնակազմի օժանդակության կարիք կգա, մի բան, որ նրան արդեն սկսել են ցուցաբերել: Իսկ երաղաններից է նորագույն եեիտոլոգիաների կիրառումով գրաղարան ավելի հասանելի դարձնել հանրությանը: «Մեմ կարղաղող համայն ունեն այստեղ», եւ դա օգնելու է գործին, հավասացած է Մարիանը:

Տ. Օ.

Մեծ Բրիտանիան մտաղիր է հրաժարվել Իրափի հարավային երղանների ոմբակոծումներից

ԼՈՒՂՈՒ, 9 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՐՄԵՆԴՊԵՍ: Մեծ Բրիտանիան մտաղիր է հրաժարվել Իրափի հարավում իրաղյան ուղմական ինֆորմաների թաղիների համար արգելված զոնում զսնվող նղաակակեերը ԱՄՆ-ի հետ համատեղ ոմբակոծումներից: Այդ որոշումը, ինչպես հայտնի է դարձել ղաւսնական ղիվանագիտական աղրություններից, կաղված է Բաղղաղի նկատմամբ Լոնդոնի վարած ֆաղափականության ընդհանուր վերանայման հետ: Բաղղաղում ԱՄԿ-ի նախկին ներկայացուցիչ Հանս Ֆոն Եղոնելի վերերս այստեղ հրաղարանված սղայների համաժայն, 1992 թ. սկզբից ի վեր Իրափի հարավի եւ հյուսիսի համատեղ ղաւեկման ընթացում դաւնակիցների ումբերից 144 իրաղի խաղաղ բնակիչ է զոհվել: Չզեելով թուլացնել Բնաղաղության աղիքը, Մեծ Բրիտանիան մտաղիր է Հարավային Իրափին հասցվող անմիջական ուղմական հարվածները փոխարինել որոշ աղարեղներում, նախ եւ առաղ սղաղաղիտությունների բնաղավառում սնեանական ղաւսժամիցների խստացմամբ:

Օլբրայթը նոր վարչակազմին խորհուրդ է տաղիս «բեանմիներ չստեղծել»

ՎԵՐԻՂՏՈՒ, 9 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ԱՐՄԵՆԴՊԵՍ: Չորը Բուե-կրսերի վարչակազմի արտաղին ֆաղափական գործունեության համար հիմնական մրցաղարվերներից մեկը կղանա այն խնդրը, թե «ինչպես բեանմիներ չստեղծել»: «Հսկայական սղաղղեեր ղաւսարուղար Մաղեն Օլբրայթը՝ «Յու եւ էլ թուղեղ» լրաղի խմբաղակական կոլեղիայի անղամների հետ կայացած հանղիղման ժամանակ, որի մասին հաւվեերություն է հրաղարանվել երեկ: «Ես կղանկանայի հաղողը վարչակազմին նախաղղուեացնել, որ մեմ չեն կարող եղել այն բաղից, թե նրան հաղաղակողներ են: Մեմ նրանց հետ համաղղակղում են բաւ ու բաւ հարցերում», նեել է Օլբրայթը:

YEREVAN-PARIS-LYON

SABERATOURS-SEVAN

ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻՉ-ԼԻՈՆ

Ավիասոմեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան»

ճամփորդական գործակաղությունն առաղարկում է.

- Ավիասոմեր երեւանից ուղիղ չվերերով

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS ԱՅՐՓՈՓՈՒՏ

Տրանզիտ ֆաղաներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օղանակաղայանում Չեղ կղիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կողոա Չեր բոլոր հողսերը

- Գնացի տոմեր եղրողայում
- Հյուրանղմների ամրաղում Հայաստանում եւ արտասահմանում
- Բժեկական աղաղողաղրություն

375010, Ի. Երեւան, Վարղաննղ 10

Հեղ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաղս (3741) 56 40 30

E-mail: sabera@armenco.com